

Oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 205/2022

VD/4271/03.01.02.00/2022

RV/HN/EJ

Korvauksenhakija (jäljempänä hakija) on toimittanut 23.11.2022 Vantaan kaupungille oikaisuvaatimuksen koskien vahinkorahaston asiamiehen päätöstä § 205/2022. Hakija ajoi kertomansa mukaan Asolanväylällä monttuun, jonka seurauksena ajoneuvon etu- ja takavanne vaurioituivat. Vahinkorahaston asiamies hylkäsi 15.11.2022 antamassaan päätöksessä hakijan korvausvaatimuksen sillä perusteella, että asiassa ei ollut näytetty toteen Vantaan kaupungin tuottamusta, eikä tämän syy-yhteyttä vahinkoon.

Vahingonkorvauslain mukaisesti se taho, joka tahallisesti tai tuottamuksesta aiheuttaa toiselle vahingon, on velvollinen korvaamaan sen. Korvauksenhakijan tulee pystyä osoittamaan itselleen aiheutunut vahinko sekä vahingon aiheuttajan tuottamus vahingon syntymisessä. Vahingonkärsijällä on myös velvollisuus mahdollisuuksiensa mukaan rajoittaa kärsimänsä vahingon määrää.

Kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain mukaan kadun kunnossapito kuuluu kunnalle. Kadun kunnossapito käsittää ne toimenpiteet, joiden tarkoituksena on pitää katu liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Hallituksen esityksen 281/2004 mukaan kadun kunnossapidosta vastuussa olevalle voi seurata vahingonkorvausvastuu, jos tämän havaitaan laiminlyöneen velvollisuutensa pitää katu liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa esimerkiksi kadulta vaadittavan kunnossapitotason saavuttamisessa viivyttelämällä.

Kunnan vastuu katualueen kunnossapitäjänä määräytyy vahingonkorvauslain lisäksi myös oikeuskäytännössä kehittyneiden erityisperiaatteiden pohjalta. Näissä lähtökohtina on tienpitäjän korostetun huolellisuusvelvollisuuden ohella myös vastuuvapaus tilanteissa, joissa vahinko on ollut ennalta-arvaamaton tai joissa se ei ole ollut kohtuullisin toimenpitein torjuttavissa (KKO 1998:147). Kunnalta ei voida myöskään aina edellyttää vaaraa aiheuttavan seikan heti tapahtuvaa poistamista (Hemmo, 2005, s. 38).

Mahdollisia ajoradalla olevia kuoppia ja päällystevaurioita tasataan, kun niistä tehdään havainto oman toiminnan yhteydessä, tai saadaan ilmoitus tienkäyttäjältä tai viranomaiselta. Kelirikkoaikana ajoradan päällystevaurioita voi syntyä nopeallakin aikavälillä, muutamista tunneista vuorokauteen. Vaurioiden syntymiseen vaikuttaa päällysteen yleinen kunto ja ikä sekä kadun liikennemäärät. Erityisesti raskas liikenne voi painollaan nopeastikin murtaa alkavia päällystevaurioita rikki isommiksi kuopiksi. Myös sateet ja lämpötilan vaihtelut nollan molemmin puolin rikkovat päällysterakenteita. Kaikkia päällystevaurioita ei voida niiden määrien sekä nopean syntymisen vuoksi käytännössä kaupungin toimesta merkitä, korostaen tienkäyttäjän huolellisuusvelvoitetta.

Tieliikennelain 3 §:n mukaan tienkäyttäjän on noudatettava liikennesääntöjä sekä olosuhteiden edellyttämää huolellisuutta ja varovaisuutta vaaran ja vahingon välttämiseksi. Saman lain 5 §:n mukaan ajoneuvon nopeus ja etäisyys toiseen tienkäyttäjään on sovitettava sellaiseksi kuin liikenneturvallisuus edellyttää huomioiden tien kunto, sää, keli, näkyvyys, ajoneuvon kuormitus ja kuorman laatu sekä muut olosuhteet. Ajoneuvo on kyettävä hallitsemaan kaikissa liikennetilanteissa, ja se on voitava pysäyttää edessä olevan tien näkyvällä osalla ja kaikissa ennakoitavissa tilanteissa. Kaupunkialueen normaalit nopeusrajoitukset ovat alhaisia, ja autoilijan tulee sovittaa nopeutensa tien kuntoon nähden.

Oikaisuvaatimus perusteluineen

Vastaus päätöksessä olleisiin väittämiin:

Asolanväylällä oli useita kuukausia todella huonossa kunnossa, haastattelin useita alueella asuvia ja toistuvasti risteysalueella liikkuneita henkilöitä mm. työajossa ja todettiin, että tienpätkä risteyksestä S-marketille asti oli etenkin kahden kaistan väliltä pahasti vaurioitunut pidemmän aikaan tammikuusta huhtikuuhun. Korjaustoimenpiteisiin ei kuitenkaan ryhdytty tien kunnossapidon toimesta, eikä kaistojen välialueita eristetty huomioltopilla yms. vahinkojen estämiseksi.

Päätöksessä oli myös lainattu lause tieliikennelaista ja kuskin vastuusta, mutta kaistoja pitää pystyä vaihtamaan esimerkiksi, jos vaaratilanne tiellä uhkaa tai hälytysajoneuvoa pitää väistää, ilman että kaksi alumiinivannetta/rengasta vaurioituu ja auto menee ajokelvottomaksi.

Asolanväylällä olevat vauriot eivät ole syntyneet tunneissa, vaan vauriot olivat siinä useita kuukausia, jonka takia viittaaan tiekunnossapidon laiminlyöntiin, eikä päätöksessä voida vedota ”vaaran välittömään poistamiseen.” Päätöksessä vedottiin myös raskaaseen liikenteeseen, tiellä ei liiku raskasta liikennettä tavanomaista enempää, vaan kyseessä on normaali taajama-alueentie, jossa normaalit ajotoimenpiteet kuten kaistan vaihtaminen pitää olla mahdollista, varsinkin kun tilannenopeus oli noin 35 km/h, Hallituksen esityksen 281/2004 mukaan kadun kunnossapito vastuussa olevalle voi syntyä vahingonkorvausvastuu, jos tämän havaitaan laiminlyöneen velvollisuutensa pitää katu liikenteen tarpeiden edellyttämässä kunnossa esimerkiksi kunnossapitotoimissa selkeästi viivyttelällä.

Edellä mainittu vahingonkorvausvastuu täyttyy kunnossapidosta vastuulla olevalle, Asolanväylän alussa olevat useat kuopat olivat pahimmillaan noin 15–20 cm syviä yli 100 metrin matkalta.

Kunnossapidon lausunto

Urakkasopimuksen mukaan palvelutuottajan on ryhdyttävä välittömiin tarvittaviin varoittamis- ja/tai korjaustoimenpiteisiin havaittuaan liikennettä vaarantavan vian tai puutteen.

Kaupungilla ei ole ollut tietoa Asolantiellä olevasta liikennettä vaarantavasta railosta.

Routavauriot syntyvät todella nopeasti sään muutostilanteissa. Autoilijat voivat välttää parhaiten auton vaurioita pitämällä ajatukset ajamisessa ja keskittymällä havainnointiin.

Aluehälytyskeskukseen ja pelastusviranomaisille sekä poliisille on annettu alueurakoitsijan yhteystiedot, mikäli katualueella on liikennettä vaarantava haitta.

Vantaan kaupungin kunnossapito on antanut asiaan lausunnon, jossa todetaan Asolantien olevan päällysteeltään huonokuntoinen ja siinä on paikoin päällyste vaurioita keskisaumassa. Rengasvaurioon vaikuttaa muun muassa ajonopeus, reiän suuruus ja muoto. Myös matalaprofiilliset renkaat (225/45R/18) lisäävät riskiä rengasvauriolle.

Lausunnon mukaan korjaaviin toimenpiteisiin on ryhdytty heti, kun tieto on saatu ilmoituksen perusteella.

Katujen kunnossapidon lausunnon mukaan on mahdollista, että rengasvaurio on syntynyt hakijan kertomalla tavalla, sillä kyseisessä paikassa on sattunut muitakin rengasvaurioita.

Vahingonkorvauslain tuottamusperiaatteesta johtuen pelkkä tien huono kunto ei yksistään aikaansaa korvausvastuuta tienpitäjälle, vaan lisäedellytyksenä on myös selkeästi huolimaton tienhoito tai tavanomaisten tienhoitoon kuuluvien tehtävien laiminlyönti. Kunnossapidon mukaan korjaaviin toimenpiteisiin on ryhdytty heti, kun tieto on saatu ilmoituksen perusteella.

Tienkäyttäjällä on myös vastuu noudattaa olosuhteiden edellyttämää varovaisuutta ajoneuvon kuljettamisessa.

Vahinkorahaston asiamiehen esitys

Oikaisuvaatimuksessa ei ole esitetty mitään sellaista asiaa, joka ei olisi ollut tiedossa vahinkorahaston asiamiehen päätöstä tehtäessä.

Vahinkorahaston asiamies esittää, oikaisuvaatimus tuli hylätä.

Oikaisuvaatimus, vahinkorahaston asiamiehen päätös sekä vahinkorahaston päätöksen valmisteluvaiheessa käytössä ollut lausunto ja muu asiaan vaikuttanut materiaali ovat kaupunginhallituksen jäsenten nähtävillä extranetissä.

Kaupunginhallitus 13.2.2023 § 20

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään edellä mainituin perustein hylätä hakijan oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätöksestä § 205 / 2022.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Lisätiedot:

vahinkorahaston asiamies Hannele Nordman, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)